

Opinie ondersteuning stembureauleden 2018 Hendrik-Ido-Ambacht

Inhoud

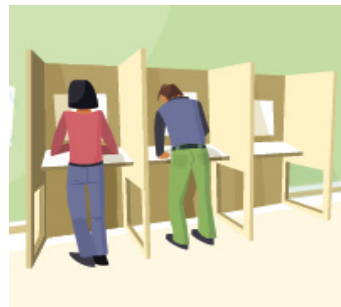
1. Conclusies
2. Stembureaus
3. Werkomstandigheden
4. Informatie

Op 21 maart 2018 vonden verkiezingen plaats voor de Gemeenteraad. Tegelijkertijd kon er gestemd worden voor het referendum over de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017. De gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Sliedrecht werken bij het organiseren van deze verkiezingen samen op het vlak van werving en ondersteuning van stembureauleden. De afdeling Ontwikkeling en Ondersteuning van Dienstverlening Dordrecht, die de vier gemeenten hierin begeleid wil enkele aspecten van die ondersteuning van stembureauleden evalueren. Ze heeft daarbij aan het Onderzoekcentrum Drechtsteden gevraagd een enquête uit te voeren onder stembureauleden en –voorzitters.

Bij de evaluatie gaan we in op de beoordeling van de stembureaus, de werkomstandigheden en de informatie en ondersteuning voor de stembureauleden en –voorzitters. Het betreft een digitale vragenlijst die in maart 2018 is verzonden naar 91 leden -en voorzitters van de 18 stembureaus in Hendrik-Ido-Ambacht. Er waren 59 deelnemers aan het onderzoek, een responspercentage van 65%.

1 Conclusies

De bereikbaarheid, toegankelijkheid, inrichting en voorzieningen van de stembureaus in Hendrik-Ido-Ambacht worden door de stembureauleden en –voorzitters over het algemeen goed beoordeeld. De stembureaus Portacabin (toegankelijkheid), Yulius-De Volgerlanden (bereikbaarheid) scoren wat dit betreft slecht.

Bij 1 van de 18 stembureaus stond geregeld een wachtrij en bij 1 stonden mensen af en toe in een wachtrij, maar dit duurde volgens de stembureauleden nooit té lang. De meeste stembureaus waren tussen tien en elf klaar met het tellen van de stemmen. Bij de stembureaus Portacabin en OBS de Bron was men tussen half twaalf en één uur klaar.

De werkomstandigheden worden over het algemeen als goed beoordeeld: het komt bijvoorbeeld zelden voor dat er ruwe taal gebruikt wordt. Er wordt door enkelen werkdruk ervaren. Wel worden de werkzaamheden door drie op de tien als vermoeiend ervaren.

De meeste stembureauleden vinden de vergoeding voor de aanwezigheid voldoende. Bij drie stembureaus is daar meer verdeeldheid over.

De digitale training vooraf wordt door vrijwel iedereen als zinvol ervaren. Evenals de uitleg van de werkzaamheden. Voor bijna iedereen was ook de informatiemap helemaal of deels duidelijk. Een aantal stembureauleden geven echter aan geen informatiemap te hebben ontvangen of uitleg te hebben gekregen.

Men is over het algemeen (met een enkele uitzondering) tevreden over de hoeveelheid materiaal en catering.

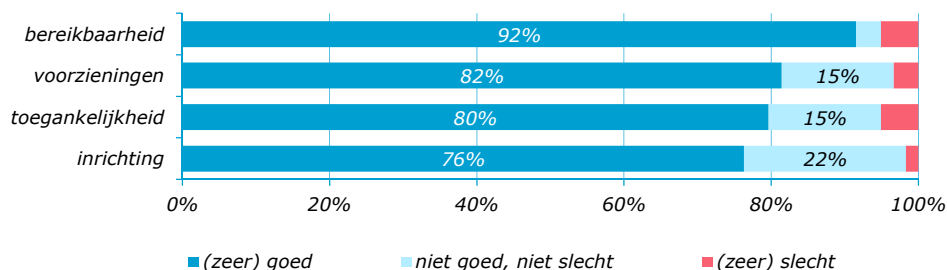

Aangezien er meerdere leden van een stembureau hebben geantwoord, geven we een gemiddelde aan een stembureau. Een gemiddelde wordt berekend door cijfers toe te kennen aan antwoorden. Een hoog cijfer is goed, een laag cijfer is relatief slecht.

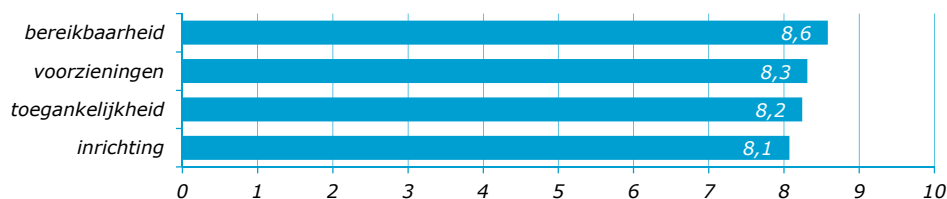
2 Opinie over stembureaus

Negen op de tien leden van de stembureaus vinden de bereikbaarheid (zeer) goed. Acht op de tien zijn tevreden over de voorzieningen en de toegankelijkheid en een kwart over de inrichting. Over het algemeen krijgen de stembureaus in Hendrik-Ido-Ambacht dan ook een goed cijfer.

Figuur 1 Opinie over de stembureaus Hendrik-Ido-Ambacht (%)

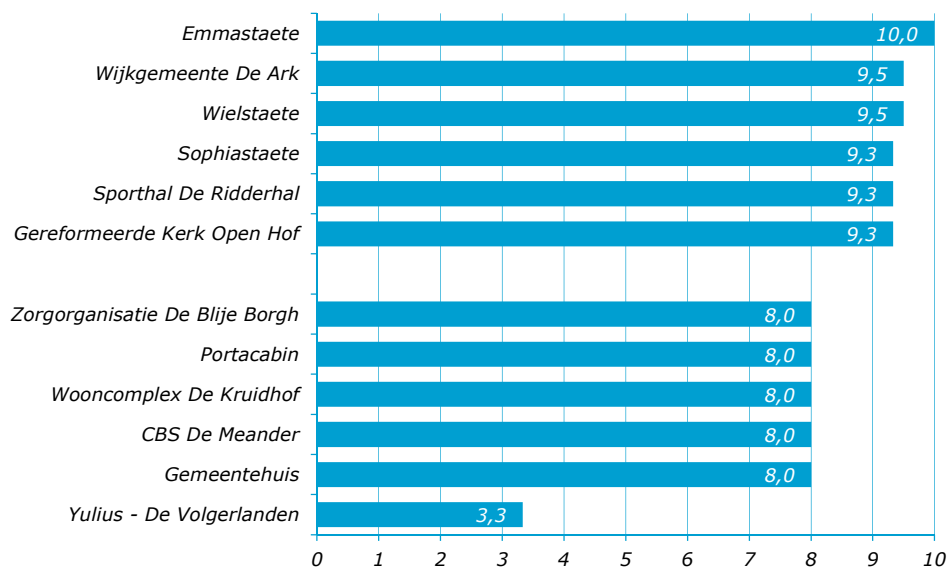

Figuur 2 Opinie over de stembureaus Hendrik-Ido-Ambacht

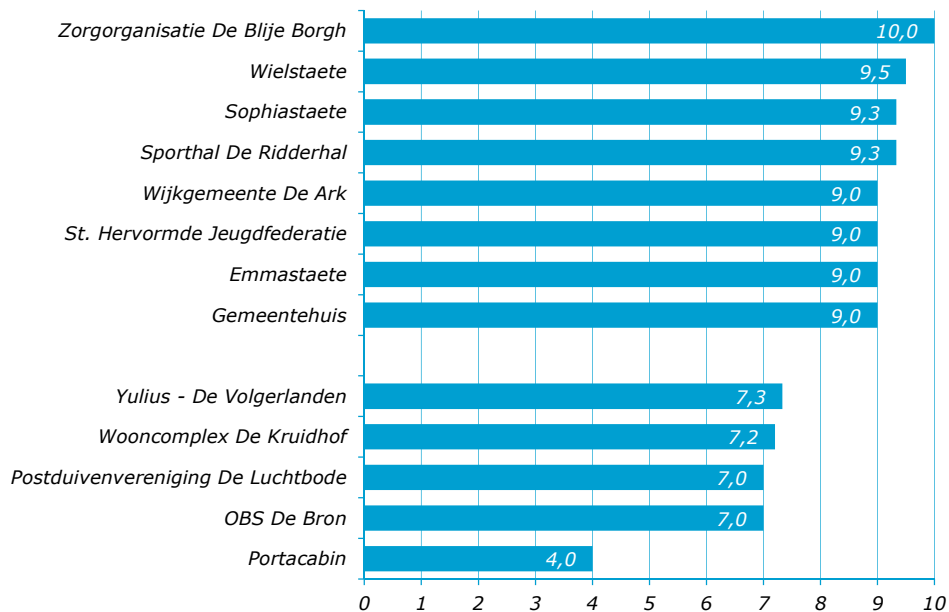
De bereikbaarheid van stembureaus Emmastaete, Wijkgemeente De Ark en Wielstaete wordt het best beoordeeld. Het minst goed bereikbaar is Yulius –De Volgerlanden. De beste beoordeling voor toegankelijkheid is voor Zorgorganisatie De Blije Borgh en de slechtste voor Portacabin. Daartussen krijgen de stembureaus gemiddeld tussen een 7,0 en 9,5.

Figuur 3 Bereikbaarheid stembureaus

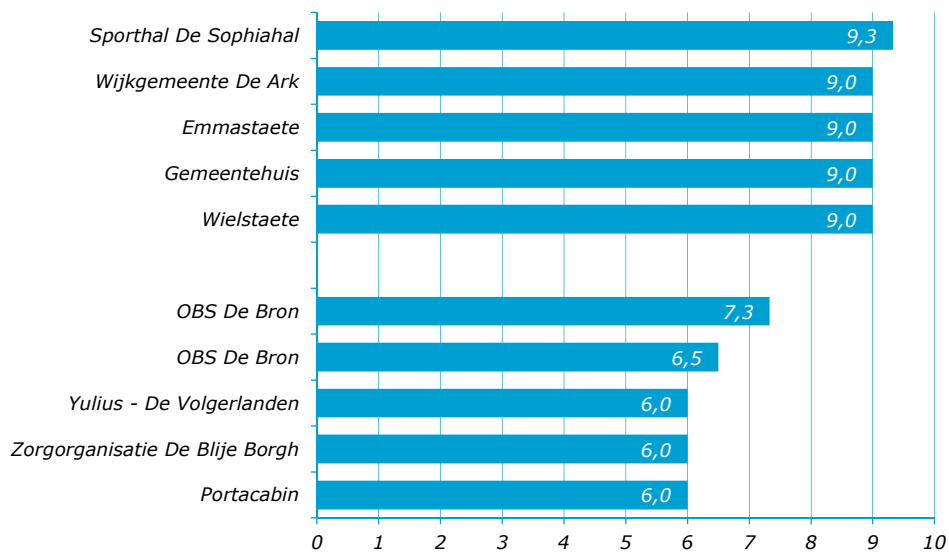
In de figuren zijn niet alle stembureaus opgenomen. Alleen de hoogst scorende en de laagst scorende zijn in de figuren opgenomen.

Figuur 4 Toegankelijkheid stembureaus

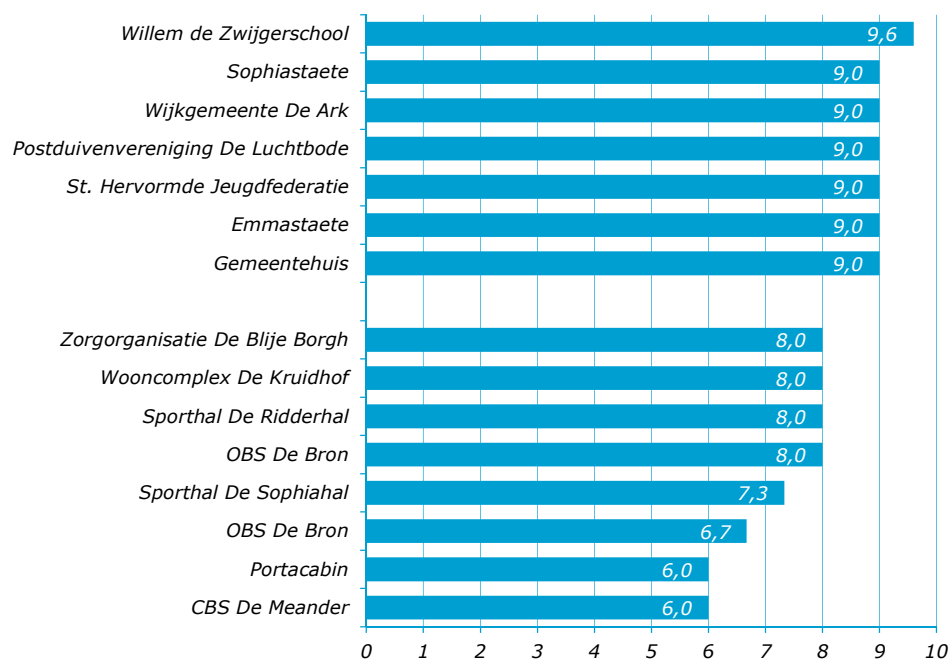

Voor de inrichting van de stembureaus zijn geen onvoldoendes gegeven. Het varieert van een 6,0 tot 9,3. Hetzelfde geldt voor de voorzieningen: geen onvoldoendes. Met een 9,6 als hoogste voor de Willem de Zwijgerschool.

Figuur 5 Inrichting stembureau

Figuur 6 Voorzieningen stembureau

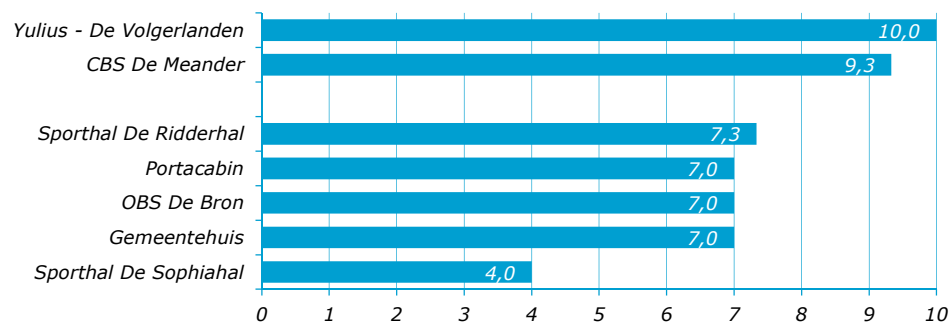
Als verbeterpunten zijn genoemd:

Tabel 1 Verbeterpunten

	aantal keer genoemd
<i>Bij o.a. de Portocabin was door het hoogteverschil met de straat, de toegang voor minder validen, ondanks het aanwezige oprij bordes, niet gemakkelijk. Geef vooraf aan dat sporthal de Ridderhal juist wel prima toegankelijk is</i>	4
<i>Locatie Yulius de Volgerlanden is nog zeer onbekend: ligt op een bouwterrein en was vanuit de normale weg (via navigatie) niet bereikbaar</i>	2
<i>Sporthal Sophialhal was koud</i>	1
<i>Meer ruimte voor tafels voor tellen</i>	1

Bij Sporthal De Sophialhal stond vaak een wachtrij, maar dat duurde nooit te lang. Bij de Gereformeerde Kerk Open hof stonden de mensen af en toe in een wachtrij en die duurde enigszins te lang.

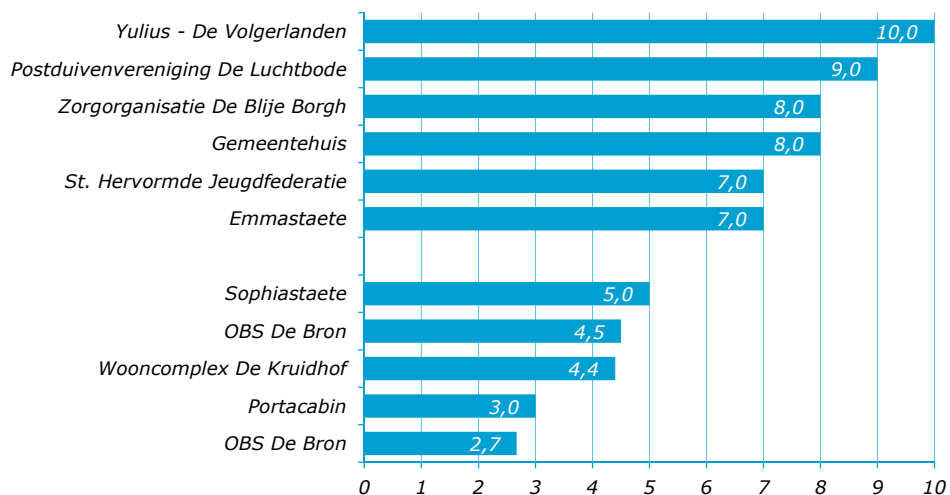
Figuur 7 Wachtrij

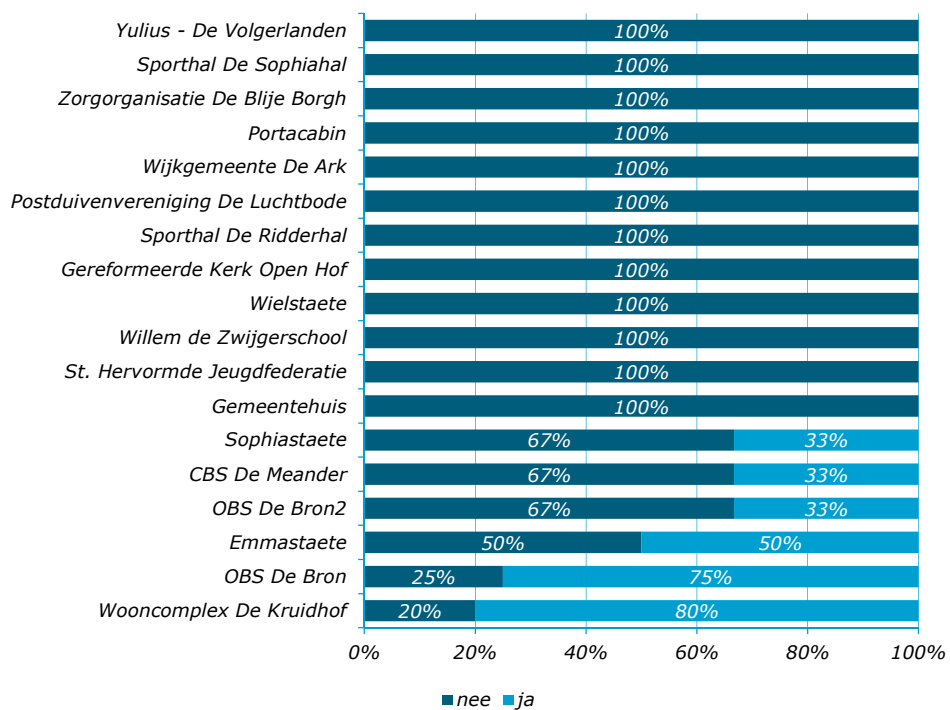
Bijna alle stembureaus waren de hele dag voldoende bemenst. Alleen Zorgorganisatie De Blijje Borgh was een deel van de dag onvoldoende bemenst.

Het stembureau bij Yulius – De Volgerlanden was als enige vóór tien uur klaar met tellen. Tussen half twaalf en één uur waren de laatsten klaar: Portacabin en OBS De Bron. Toch was men bij Portacabin niet later klaar dan verwacht. Bij OBS De Bron en Wooncomplex de Kruidhof vond men dat wel.

Figuur 8 Klaar met tellen

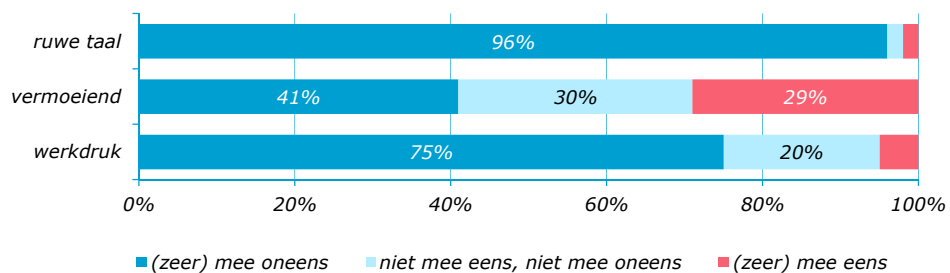

Figuur 9 Het tellen duurde langer dan verwacht

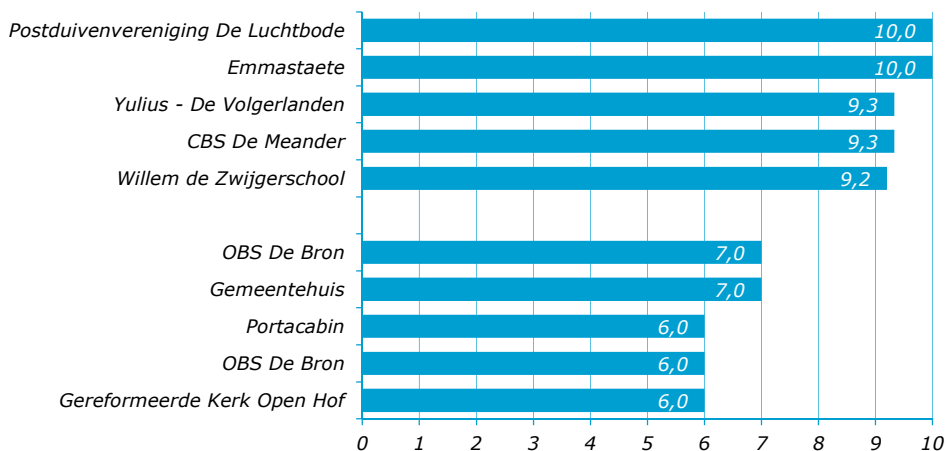
3 Werkomstandigheden

Figuur 10 Opinie over werkzaamheden Hendrik-Ido-Ambacht (%)

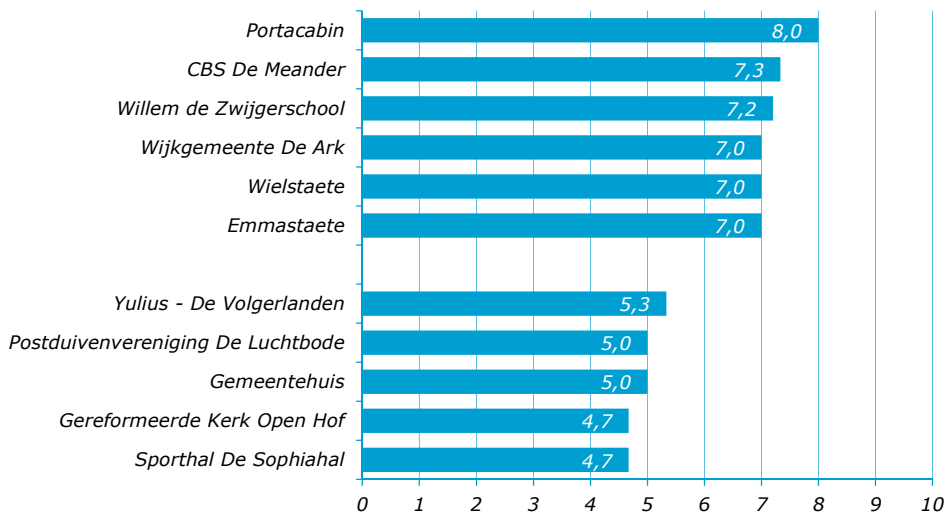
De leden van de stembureaus Portacabin, OBS De Bron en Gereformeerde Kerk Open hof ervaren enigszins werkdruk. Werkdruk werd niet ervaren bij de Postduivenvereniging De Luchtbode en Emmastaete.

Figuur 11 Ik ervaarde werkdruk bij het werk op het stembureau.

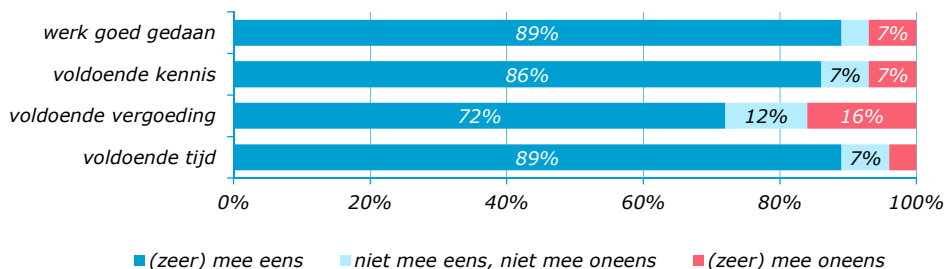
De verkiezingsdag was het minst vermoeiend voor de stembureauleden van Portacabin. De mensen in De Sophialhal en het Open Hof ervaren de dag het meest als vermoeiend.

Figuur 12 Ik vond de verkiezingsdag vermoeiend.

Op de stembureaus in Hendrik-Ido-Ambacht komt het zelden voor dat er ruwe taal gehoord werd of een bedreigende situatie is ontstaan.

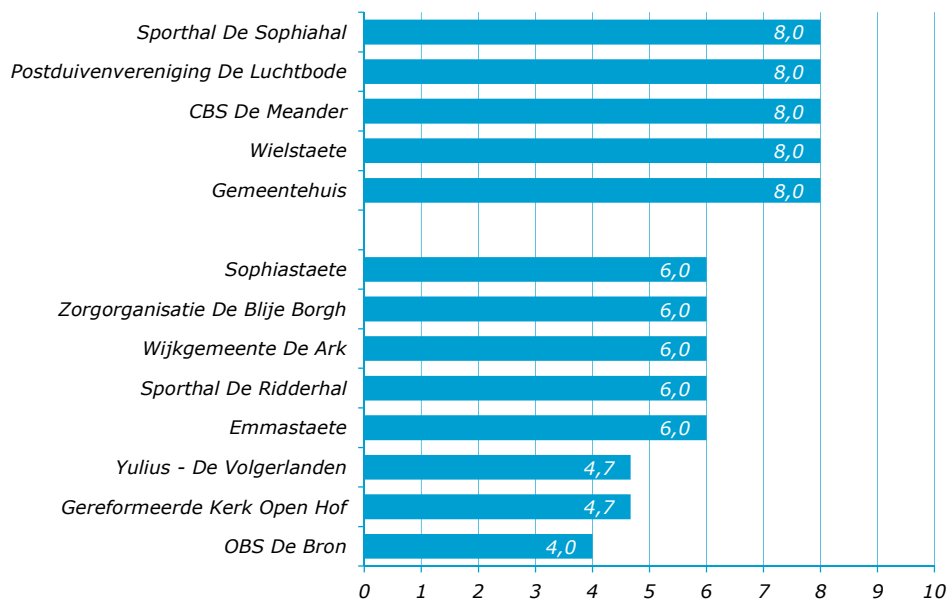
Figuur 13 Opinie over werkzaamheden Hendrik-Ido-Ambacht (%)

Bijna iedereen geeft aan voldoende tijd te hebben gehad om de werkzaamheden zorgvuldig uit te voeren.

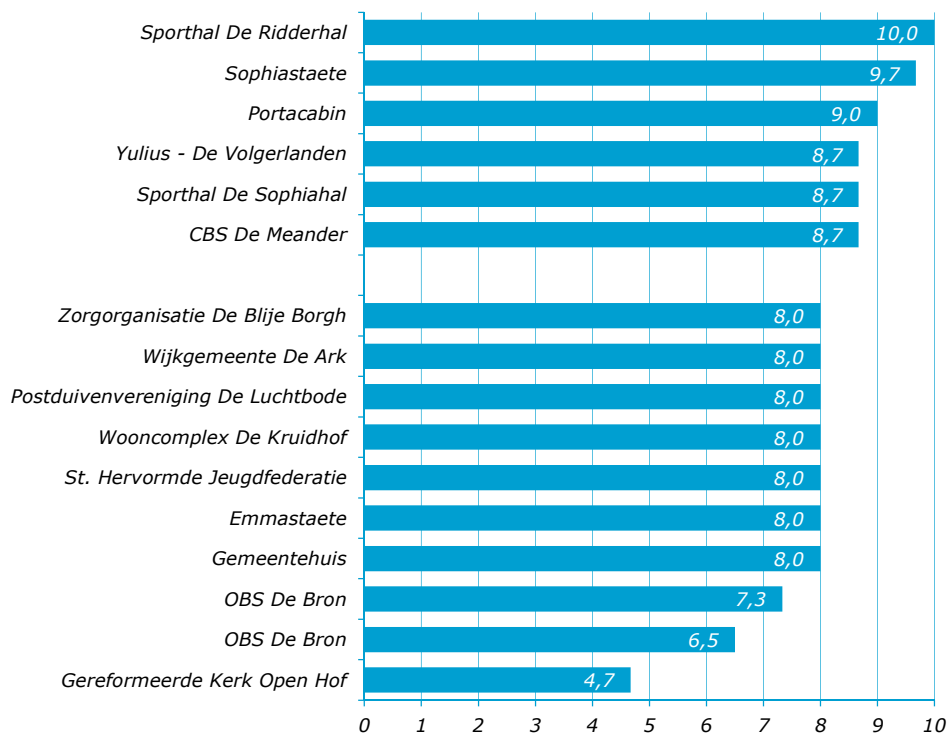
Stembureauleden van OBS De Bron, Yulius en Open Hof zijn het niet eens met de stelling dat de vergoeding voor de aanwezigheid voldoende is.

Figuur 14 De vergoeding voor de aanwezigheid is voldoende.

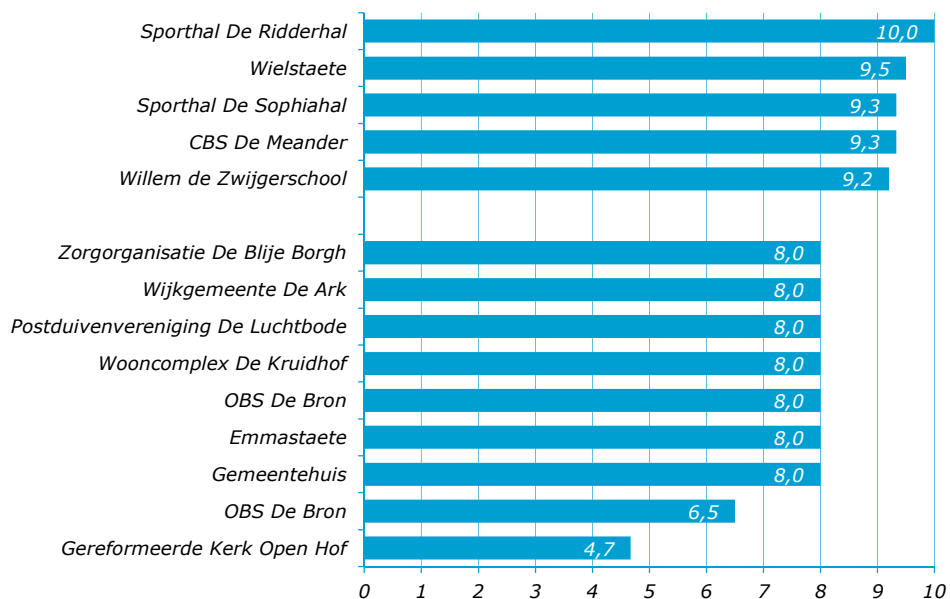

Bijna iedereen is van mening dat de stembureauleden voldoende kennis van zaken hebben. Alleen stembureauleden van Open Hof zijn het daar niet mee eens. Hetzelfde geldt voor de stelling dat de aanwezigen hun werk goed deden.

Figuur 15 De aanwezigen hebben voldoende kennis van zaken.

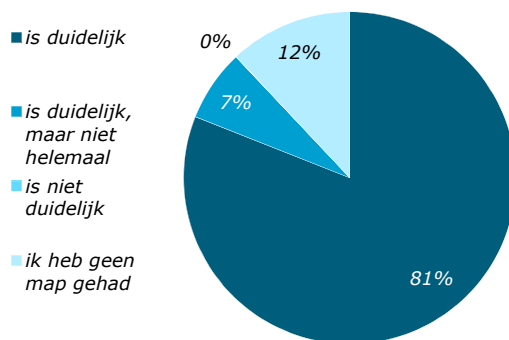
Figuur 16 De aanwezigen deden hun werk goed.

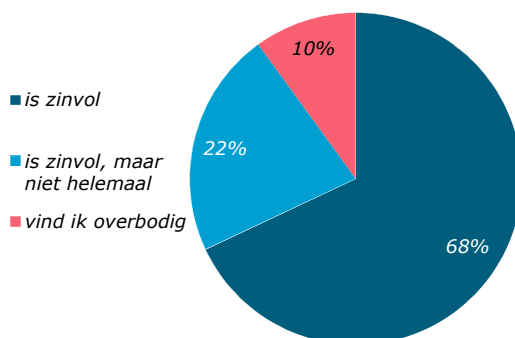
4 Informatie

Over het algemeen wordt de informatiemap goed beoordeeld. In een aantal gevallen is geen informatiemap ontvangen. De digitale training vooraf wordt beoordeeld als zinvol. Een enkeling vond het overbodig: dat geldt voor stembureauleden van De Blije Borgh, Gemeentehuis en De Luchtbode. Ook de uitleg van de werkzaamheden was voor iedereen duidelijk, op een enkeling na (benoemd bij stembureau de Sophiahal). De stembureauleden bij Blije Borgh gaven aan dat ze geen uitleg gekregen.

Figuur 17 Beoordeling informatiemap

Figuur 18 Beoordeling digitale training vooraf

Overall was voldoende materiaal aanwezig en de catering was goed verzorgd.

Als verbeterpunten zijn genoemd:

Tabel 2 Verbeterpunten

	<i>aantal keer genoemd</i>
<i>catering, meer variatie; houdt rekening met dieetwensen</i>	6
<i>het is de vraag of je iedere keer de training opnieuw moet doen</i>	4
<i>procedures zijn soms wat omslachtig (4x noteren)</i>	4

Het OCD streeft naar hoge kwaliteit van de informatie in deze factsheet. Heeft u nog suggesties of aanvullingen, laat het ons dan weten.

drs. Jan Schalk
Wanda van den Boogaard
mei 2018

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl